

Na př. v čís. 456b) rozkládá se též nápěv ve skupinách po šesti nápěvně jistých tónech:

Ver mi dzjév-ča, ver mi

K otázce, jež týká se ustalování počtu nápěvně jistých tónů v celé písni, snadně bude lze odpovědět, zvíme-li jaký počet nápěvně jistých tónů ustálil se v první ujednocené sčasovce: jinak řečeno, kolik slov jako jedním dechem, jedním rozmachem, spojeno prvou nápěvnou myšlenkou.

Poučný po té stránce jest index písní. Jest v něm z počátku všech písní tolik textu otištěno, kolik zabral první nápěvek. Tento jest útvaru buď oddílového, při dvojité míře, nebo půloddílového, při jednoduché míře.

Z indexu též zřejmo, že v naší písni kupí se vždy na útvar půloddílový čtyři až sedm nápěvně jistých tónů.

V typických písních t. zv. zřejmého podnětu, jest velikost, obsažnost první sčasovky zřejmá, i není divu, když se její počet nápěvně jistých tónů i v průběhu písně u ostatních sčasovek zachová.

Když ale již první sčasovka široko se klene a její počet nápěvně jistých tónů těžko lze proto odpočítati a paměti uchovati, jest z toho patrné, že lidový skladatel uvyká si opakování stejně obsažných skupin nápěvně jistých tónů jen návodem slovesné vazby, t. j. on neskládá nápěvek neb jeho sčasovku bez slov.

Tato skladebná metoda rodí obzvláště ty velkolepé sčasovky našich táhlých písní a dává našim písním znak věrohodnosti. Naší písni možno si zahrávati s časem. Třeba vysloviti počátek písně, a víme již kdy jí bude konec. Není možná, aby byl lidový nápěv vodnatým. Délku nápěvu nám napovídá každý nový ton nápěvný, neboť jest nápěvných tónů v písni, podle útvornosti písně, buď jednou, buď dvakrát atd. vždy stejný počet, ať sebe více rozplynulých ať sebe více bohatými sčasovkami zakrytých.

Vhodné bude poznati aspoň nejvýznačnější modely sčasovek, jež buď po půl oddílech, neb po oddílech stejně na celém útvaru písně se rozkládají; takové nápodobování sčasovky vyznačuje mnohé písně z typu bujného sčasování po celém útvaru.

Výše ceniti se mohou písně, jež po veškerém svém útvaru mají v pravdě bohatýrskou rozmanitost sčasovek.

Mnohé z těchto písní ukončují se ve formě, mnohé i za formou.

Příklady posledních jsou čís. 95, 112a, 42, 49, 113, 128, 540, 401, 456a., 492, 510, 433, 592d, 570, 554, 648, 634, 625, 2a, 26, 136, 32c, 99, 471 atd.

Půloddíl o šesti nápěvně jistých tónech jest sčasován:

na př. v písních 438 b), 226 c).